

Sygn. akt: I Cgg 16/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Hajduk
Protokolant:	sekretarz sądowy Aleksandra Strumiłowska

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2019 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa R. J.

przeciwko (...) z siedzibą w B.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w B. na rzecz powoda R. J. (J.) kwotę 285.987,00 (dwieście osiemdziesiąt pięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt siedem) złotych z następującymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 100.000 (sto tysięcy) złotych od dnia 6 stycznia 2019 roku do 25 marca 2019 roku,

- od kwoty 285.987,00 (dwieście osiemdziesiąt pięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt siedem) złotych od dnia 26 marca 2019 roku,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zastępstwa procesowego,

3. nakazuje pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwoty 22.248,74 (dwadzieścia dwa tysiące dwieście czterdzieści osiem 74/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Wojciech Hajduk

I Cgg 16/18

UZASADNIENIE

Powód R. J. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) z siedzibą w B. kwoty 100.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu tytułem odszkodowania za szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego oraz zasądzenie kosztów procesu (pozew k. 3). Na uzasadnienie podał, że uszkodzeniu uległy wzniesione na jego nieruchomości powoda położonej w Z. przy ul. (...), budynek mieszkalny, garaż i budynek gospodarczy. Szkody, o których powstaniu powziął wiedzę w 2015 roku, pozostają w związku z ruchem zakładu górniczego (pozew k. 3v-4v). Powód wskazał, iż złożył wniosek o naprawienie szkody, jednakże pozwana pozostawiła go bez odpowiedzi (pisma k. 11-13).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu (odpowiedź na pozew k. 29). Wskazała, że Podniosła, iż zakład (...), znajduje się w strukturach (...) S.A., natomiast (...) znajduje się w strukturach pozwanej. Nie kwestionuje faktu oddziaływania zakładu (...) na nieruchomość powoda. Wskazała iż powód uniemożliwił dokonanie oględzin nieruchomości, co uniemożliwiło ustosunkowanie się do wniosku o naprawienie szkody (odpowiedź na pozew k. 30).

Pismem procesowym z dnia 4 marca 2019r. powód rozszerzył powództwo, precyzując że domaga się zasądzenia od pozwanej kwoty 285.987,00zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienia od dnia modyfikacji żądania. (pismo k. 282-283, doręczenie pisma pozwanej przez sąd k-292).

Ustalono, co następuje

Powód jest właścicielem nieruchomości położonej w Z. przy ulicy (...) (bezsporne, odpis z księgi wieczystej k. 6-10) zabudowanej budynkiem mieszkalnym, garażowym oraz gospodarczym. Na skutek oddziaływań

eksploatacyjnych zakładu (...), należącego do pozwanej, powstały uszkodzenia w postaci:

1/ w budynku mieszkalnym:

- wychylenia w kierunku zachodnim 24‰ [maksymalne wypadkowe wychylenie],
- spękań i zarysowań ścian i faset, części tynków na parterze i na piętrze,
- spękań okładzin ściennych wykonanych z płytek ceramicznych na parterze i na piętrze,
- spękań posadzek wykonanych z płytek ceramicznych na parterze i na piętrze,
- spękań betonowych opasek przylegających do budynku
- spękań i zarysowań tynków

2 w budynku garażu

- wychylenia w kierunku północnym 18,2‰ [maksymalne wypadkowe wychylenie]
- zarysowań tynków ścian i faset
- spękań posadzki cementowej

3 w budynku gospodarczym

- wychylenia w kierunku północnym 14,2‰ [maksymalne wypadkowe wychylenie]
- pęknięcia ścian piwnicy i parteru
- zarysowań tynków i stropu parteru
- spękania posadzki cementowej parteru
- drobnych spękań tynków I piętra
- zarysowań i pęknięć tynków elewacji

(opinia k. 83-261).

Koszt naprawy uszkodzeń budynku mieszkalnego wynosi 344.057zł w tym 24.857zł naprawa uszkodzeń oraz 219.200zł rektyfikacja budynku. Aktualna wartość budynku, obliczona metodą odtworzeniową z uwzględnieniem stopnia amortyzacji wynosi 234.640zł. Remont budynku mieszkalnego jest ekonomicznie nieuzasadniony (opinia k-96-100). Koszt naprawy budynku garażu wynosi 17.604zł, zaś jego aktualna wartość obliczona metodą odtworzeniową z uwzględnieniem stopnia amortyzacji wynosi 19.614zł. Remont budynku garażu jest nieopłacalny ekonomicznie (opinia k- 96-100). Koszt naprawy uszkodzeń w budynku gospodarczym wynosi 37.966zł, zaś jego aktualna wartość obliczona metodą odtworzeniową z uwzględnieniem stopnia amortyzacji wynosi 31.733zł (opinia k-98-100).

Opisany stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane dokumenty, opinię biegłego z zakresu szkód górniczych oraz ustne wyjaśnienia biegłego. W pisemnej opinii biegły dla obliczenia wartości (budynków) posłużył się metodą odtworzeniową określoną w art. 150 ustawy o gospodarce nieruchomościami. W ocenie Sądu metoda ta jest prawidłowa dla niniejszej sprawy. W świetle ww. przepisu należy ją stosować nie tylko do nieruchomości, które nie są przedmiotem obrotu, ale również dla tych, które ze względu na obecne użytkowanie lub przeznaczenie nie mogą być przedmiotem obrotu. Położenie akcentu przez ustawodawcę na obecne użytkowanie lub przeznaczenie pozwala wartość tę przyjąć również w odniesieniu do budynków (budowli) posadowionych na terenach zagrożonych szkodami, gdy takowe nieruchomości nie są przeznaczone do obrotu (w tym zakresie podzielono pogląd wyrażony min. przez SA w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z 10.02.2011 VAcA 621/10).

Zastrzeżenia do opinii złożyła pozwana wskazując, że przy wyliczaniu aktualnej wartości budynku mieszkalnego biegły przyjął średni wiek budynku na 1917r., co spowodowało przyjęcie zbyt niskiego stopnia zużycia (52%), podczas gdy stopień ten powinien być wyższy gdyż budynek jest starszy. W ustnych wyjaśnieniach do opinii, biegły wskazał, że wiek budynku jest niemożliwy do ustalenia, w księdze wieczystej pierwszego wpisu dokonano w 1946r. zaś w ocenie pozwanej budynek wzniesiono w 1886r., taki zapis widnieje w jednym z protokołów ustalenia szkód górniczych będących w posiadaniu pozwanej. Nie wiadomo skąd wzięła się ta data. Nie zachowały się żadne dokumenty. Nie mogąc ustalić faktycznego roku wzniesienia budynku uśrednił ww. daty i przyjął jako rok jego wybudowania - 1917r. Budynek został przez powoda zmodernizowany, docieplony, zmieniono pokrycie dachu, wszystkie elementy zewnętrzne zostały osłonięte, co dodatkowo utrudnia ocenę wieku budynku. W takich okolicznościach nie ma możliwości ustalenia faktycznego wieku budynku. Układ pomieszczeń jest charakterystyczny dla budynków z lat 20-ych. W ocenie sądu powyższe ustalenia biegłego należy uznać za prawidłowe. Wobec faktycznej niemożności ustalenia rzeczywistego wieku budynku, metoda przyjęta przez biegłego jest rozsądną, uwzględniającą interesy obu stron i w efekcie pozwala na przybliżone ustalenie wieku budynku i adekwatne ustalenie stopnia zużycia. Tym samym przyjęty stopień zużycia budynku należy uznać za prawidłowy, uwzględnia przybliżony wiek budynku, poniesione na niego nakłady i przeprowadzone w nim modernizacje. Z powyższych względów sąd podzielił ustalenia opinii biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 145 Pr. geologicznego i górniczego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2 Pr. g.g. (spowodowanych ruchem zakładu górniczego), stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (K.c.). Pozwana odpowiada zatem na zasadzie ryzyka (art. 435 K.c. w zw. z art. 145 Pr. g.g.), czyli niezależnie od winy oraz za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 par. 1 K.c. w zw. z art. 145 Pr. g.g.). W myśl art. 363 § 1 K.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże, gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Żądanie zasądzenia odszkodowania jest w świetle powyższego uzasadnione. Po pierwsze uprawnienie wyboru naprawienia szkody należy do poszkodowanego, po drugie przywrócenie stanu poprzedniego jest ekonomicznie nieopłacalne – pociągałoby nadmierne koszty, przekraczające wartość budynków.

Podniesiony zarzut braku próby polubownego rozstrzygnięcia sporu jest bezzasadny gdyż powództwo wytoczono po upływie 30 dniowego terminu z art. 151 ust 2 pr. geologicznego i górniczego.

W związku z powyższym w pkt 1 na mocy art. 415kc w zw. z 363§1i2 kc w zw. z art. 145 prawa geologicznego i górniczego zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 285.987,00zł O odsetkach od zasądzonej kwoty orzeczono w oparciu o przepis art. 481 K.c. Powód żądanie odsetkowe sprecyzował ostatecznie piśmie modyfikującym powództwo z dnia 4 marca 2019 roku (k. 282-283). W związku z pierwotnego żądania 100.000zł zasądzono ustawowe odsetki za opóźnienie od 6 stycznia 2018r. tj. dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu, do dnia 25 marca 2019r. oraz od kwoty rozszerzonego powództwa od dnia 26 marca 2019r. tj dnia następnego po doręczeniu przez sądo odpisu pisma rozszerzającego powództwo. W pkt 2 na zasadzie art. 98kpc zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.400zł tytułem zastępstwa procesowego wg taryfy określonej w § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2018r., poz. 265 j.t.) i w pkt 3 na zasadzie art. 113 ust. 1 i 4 U.o.k.s.c. nakazano pobranie od pozwanego kwotę 22.248,00zł tytułem opłaty, od uiszczenia której powód był zwolniony.